

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZVZD

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zvzd.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

Šifra dokumenta / izdaja:

NVD – ZbVZD – L 001 / 01

Stran: 1/3

www.zbornica-vzd.si

MOZNIČARKA

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- **Seznani se z navodili** za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.
- Preglej in uredi **okolico delovnega mesta**.
- Uporabljaljaj samo **brezhibno delovno opremo**.
- Preveri **delovanje varnostnih naprav**.
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
  - ❖ si mlajši od 18 let,
  - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
  - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega**.

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- Poseg z roko v nevarno območje gibajočih se svedrov in poškodba roke ali prstov.
- Padeč tujka – odrezka - v oko zaradi neuporabe ustrezne zaščite za oči.
- Lom svedrov zaradi poškodb ali neustreznega vpetja.
- Padeč obdelovanca z delovne mize stroja na noge delavcu.
- Padeč delavca zaradi spolzkih, nečistih ali založenih tal.
- Poškodba delavca z električnim tokom, če je elektro oprema na stroju poškodovana ali nepravilno izvedena.
- Poškodba prstov rok v primeru čiščenja stroja s prosto z roko.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaljaj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme**.
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožaš svoje varnosti in zdravja** ali varnosti in zdravja drugih oseb.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Pred zagonom stroja se prepričaj, da z zagonom stroja nikogar ne ogrožaš.
- Pred pričetkom dele preveri stanje vrtnega stroja in varovalnih naprav na stroju.
- S poškodovanim svedrom delo ni dovoljeno. V takem primeru poskrbi, da se zamenja.
- Rezila svedra morajo biti dobro nabrušena.
- Nastavi globino reza in pravilno namesti varovalno napravo, ki varuje poseg do svedra.
- Med obratovanjem nikoli ne posegaj do nevarnega območja vrtnega orodja.
- Obdelovanec dobro vpni na mizo stroja, da se med obdelavo ne premakne ali ga vrže z mize.
- Varnostna sklopka stroja mora biti vedno v brezhibnem stanju.
- Delo s strojem brez varovalne sklopke ali z neustrezno sklopko ni dovoljeno.
- Pri delu uporabljaljaj zaščitna očala in zaščito sluha.
- Nastavitev svedra in montaža se sme izvajati samo v času, ko je stroj izključen iz pogona z glavnim stikalom.
- Ustavljanje svedra prosto z roko ni dovoljeno in je nevarno.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Z ustreznim pokrivalom zavaruj dolge lase, nosi tesno prilagajočo se delovno obleko brez visečih in štrlečih niti. ➤ Nikoli se z glavno ne nagibaj v bližino vrtečega se orodja - svedra. ➤ Podajanje orodja mora biti enakomerno, z občutkom. ➤ Pri delu pazi, da obdelovanec ne pade iz rok ali delovne mize na noge. ➤ Okolico stroja vzdržuj čisto in urejeno, tla morajo biti suha in ne smejo biti spolzka. ➤ Nevarna območja stroja morajo biti vedno ustrezno zavarovana z ustreznimi varovalnimi napravami. ➤ Po končanem delu je potrebno stroj izključiti z glavnim stikalom in ga očistiti ter namazati. ➤ Vzdrževanje stroja in vsak drug poseg v stroj (nastavitev, menjava orodja, mazanje, čiščenje, ipd.) se sme opraviti le, ko je stroj izključen iz pogona z glavnim stikalom, tako da ni možen ponovni nenamerni vklop. Pri tem glavno stikalo zaklenemo. ➤ Stroj očisti s ščetko ali omelom, čiščenje s stisnjenim zrakom ni dovoljeno. ➤ V primeru, če pride do poškodb elektro opreme na stroju, ustavi delo in poskrbi, da se poškodbe strokovno odpravijo. ➤ Poseg v elektro opremo na stroju je dovoljeno samo strokovno usposobljeni osebi. 	
4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA		
  	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ➤ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brežhibnost. ➤ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka (tesno prilagajoča), ❖ zaščitno pokrivalo (v primeru dolgih las – morajo biti spete in pokrite s pokrivalom), ❖ zaščita sluha (po potrebi - SIST EN 352-2), ❖ zaščitna očala (SIST EN 166), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico; (SIST EN ISO 20345). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo <u>takoj izključi in o tem obvesti pristojnega</u>. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. ➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči. 	

7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA

- Zdravstvene posledice: **poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt.**
- Delovno pravne posledice: **opozorilo, opomin, prenehanje dela.**

